

MRF 2023.204

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 6. juli 2023, j.nr. 21/07818

Ophævet og hjemvist lovliggørende screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om ikke-VVM-pligt ved skovrydning af 1,2 ha med henblik på opførelse af boligbyggeri, da kommunen fejlagtigt havde lagt til grund, at screeningen ikke skulle angå boligopførelsen, men udelukkende skovrydningen. Screening af plangrundlaget for området efter miljøvurderingslovens § 10 kan ikke erstatte screeningen af konkrete projekter.

En byherre havde i februar 2021 indgivet ansøgning efter miljøvurderingslovens § 19 om rydning af et skovareal på ca. 1,2 ha, hvor skovrydningen allerede var sket. Arealet skulle efter rydning anvendes til opførelse af ca. 100 boliger. Den 3. maj 2021 vedtog Ikast-Brande Kommune en lokalplan for boligbyggeriet og traf afgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, at lokalplanen ikke krævede miljøvurdering. Den 7. maj 2021 traf kommunen afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at skovrydningen ikke krævede miljøvurdering. Lokalplanen og screeningsafgørelsen af skovrydningen blev påklaget af Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling, der i relation til skovrydningen bl.a. anførte, at screeningen var foretaget på et utilstrækkeligt oplyst grundlag, og at der ikke var lavet en kumulativ vurdering. I relation til områdets bilag IV-arter anførte klager, at kommunens vurdering burde være foretaget ud fra, at fældningen af træerne ikke på forhånd var sket. Planklagenævnet ophævede den 9. juli 2021 (j.nr. 21/07353) lokalplanen med henvisning til planlovens § 23 c. Kommunen traf i oktober 2021 afgørelse om, at lokalplanen ikke krævede miljøvurdering, og vedtog herefter i januar 2022 en ny lokalplan. Den nye SMV-screeningsafgørelse blev i marts 2023 ophævet af Planklagenævnet (j.nr. 21/14395), idet klagenævnet lagde til grund, at boligprojektet var omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 10(b), om anlægsarbejder i byzone, og dermed af miljøvurderingslovens § 8,

stk. 1, nr. 1, hvorfor udgangspunktet er, at der skal gennemføres en miljøvurdering af lokalplanen. I klagen over VVM-screeningsafgørelsen vedr. skovrydningen konstaterede Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden), at kommunens screeningsafgørelse vedrørte et projekt omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 1(b), og at afgørelsen var baseret på, at der alene skulle foretages en isoleret screening af den del af projektet der vedrørte skovrydning, hvilket er i modstrid med miljøvurderingslovens § 21, hvorefter også skal inddrages den del af projektet, der omfatter opførelsen af boliger, da der skal tages hensyn til kriterierne i lovens bilag 6. Da skovrydningen og opførelsen af boliger udgjorde et integreret projekt i VVM-reglernes forstand, var det en fejl, at kommunens screeningsafgørelse kun angik skovrydningen. Nævnet henviste endvidere til miljøvurderingslovens § 6, hvorefter en miljøvurdering af en plan ikke kan erstatte en vurdering af et konkret projekt. Nævnet fandt på den baggrund, at kommunens screening måtte bero på en retsvildfarelse, idet kommunen havde lagt til grund, at screeningen ikke skulle angå den øvrige del af projektet, hvorfor nævnet ophævede afgørelsen og hjemviste sagen med bemærkning om, at der ikke i tilfælde, hvor afværgeforanstaltninger er påkrævede af hensyn til bilag IV-arter, kan fastsættes vilkår herom i screeningsafgørelsen, idet der i så fald i stedet må træffes afgørelse om miljøvurderingspligt.

Kommentar: Afgørelsen fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet vedrørte alene kommunens lovliggørende screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om skovrydning omfattet af lovens bilag 2, pkt. 1(b), men indeholder flere principielle aspekter i sammenhæng med Planklagenævnets afgørelser om plangrundlag for boligbyggeriet, som Planklagenævnet fandt var omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 10(b), om anlægsarbejder i byzone. Det præcise forløb er uklart, men hvis reglerne skulle være fulgt, skulle byherren have indgivet anmeldelse efter miljøvurderingslovens § 19 af både skovrydningen og boligbyggeriet, og inden lokalplanen kunne vedtages, skulle kommunen som minimum have foretaget en screening efter miljøvurderingslovens § 8, stk. 2, nr. 1, jf. § 10, af lokalplanen i forhold til begge listepunkter, og da skovrydningen var sket, skulle screeningen tillige

MRF 2023.204

*have omfattet de virkninger, der kunne konstateres efter skovrydningen, jf. sag C-348/15, Stadt Wiener Neustadt, og C-196/16, Commune di Corridonia m.fl., om lovliggørelse af manglende VVM. Dette illustrerer samtidig, at det er vigtigt, at kommunerne er opmærksomme på, at der i relation til screening af lokalplaner tages stilling til, om og i givet fald hvorledes den ændrede arealanvendelse skal klassificeres i forhold til miljøvurderingslovens bilag 2, jf. ligeledes **MRF 2023.106 Pkn** og **MRF 2023.107 Pkn**. Mht. de kumulative effekter er klagenævnets afgørelse helt på linje med anden praksis, jf. **MRF 2023.68 Mfk**. Der må i den sammenhæng understreges, at en afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 ikke kan indeholde vilkår om afværgeforanstaltninger, jf. ligeledes **MRF 2023.108 Pkn** og **MRF 2023.203 Mfk**. Med hensyn til klagers indsigelse om bilag IV-arter kan henvises til **MRF 2022.282 Mfk** om en lignende sag, hvor nævnet fejlagtigt ikke inddrog habitatbekendtgørelsens regler om bilag IV-arters yngle- og rasteområder ved prøvelsen af en lovliggørende VVM-screening.*

Ophævelse og hjemvisning i sag om ikke miljøvurderingspligt for skovrydning i Ikast-Brande Kommune

21/07818

OPHÆVELSE OG HJEMVISNING i sag om ikke miljøvurderingspligt for skovrydning i Ikast-Brande Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter § 21, jf. § 49, stk. 1.[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Ikast-Brande Kommunes afgørelse af 7. maj 2021 om at rydning af skov på [matr.nr.1] [matr.nr.1] ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. miljøvurderingslovens § 54, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 4. juni 2021 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Ikast-Brande.

Klager har navnlig anført, at

- projektet er miljøvurderingspligtigt,
- screeningen ikke er foretaget på et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag,
- der ikke er lavet en tilstrækkelig kumulativ vurdering i forhold til påvirkningen fra den lokalplan, som udløser fældningen af skov,
- bygherre har fældet træer inden ansøgning og afgørelsestidspunktet, og screeningen bør foretages ud fra, at træfældningen ikke er sket,
- træerne er fældet inden udarbejdelse af feltundersøgelse af fagfolk for bilag IVarten flagermus, og de ryddede træer kan ikke udelukkes at have udgjort egnede yngle- og rasteområder,
- der er fældet væsentlig flere træer end beskrevet i screeningen,
- kommunen har overdraget dele af undersøgelser og vurderinger til bygherre, og
- skovfældning har en negativ indvirkning på Brandlund Hede og Mose.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

Der er også klaget til Planklagenævnet over Ikast-Brande Kommunes endelige vedtagelse af lokalplan nr. 398, Boligområde, Nordlundvej, Brande og kommuneplantillæg nr. 46 til kommuneplan 2017-2029 Nævnet har ophævet planerne den 9. juli 2021.[4]

Ikast-Brande Kommune har efterfølgende truffet screeningsafgørelse om, at forslag til lokalplan nr. 420, der på ny udlægger området til boligformål, ikke skal miljøvurderes, samt endelig vedtagelse af planen. Begge afgørelser er påklaget til Planklagenævnet, som den 15. marts 2023 har ophævet lokalplan nr. 420 samt screeningsafgørelse.[5]

2. Sagens oplysninger

2.1 Området

Området omfatter et skovstykke, som primært består af nåletræer med forekomst af løvtræer. Området omkring skovstykket udgør marker, skov- og hedeområder.

2.2 Den påklagede afgørelse

Ikast-Brande Kommune har den 7. maj 2021 i medfør af miljøvurderingslovens § 21 truffet afgørelse om, at rydning af skov ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

Det fremgår af screeningsafgørelsen, at Ikast-Brande Kommune den 15. februar 2021 modtog en ansøgning, hvoraf det fremgik, at ansøger havde foretaget rydning af skov på [mart.nr.1]

Det er i ansøgningsskemaet, som er vedlagt afgørelsen, anført at projektet omhandler rydning af skov på et ca. 1,2 ha stort areal, og at arealet herefter skal udstykkes til boliger. De fældede træer ophugges til flis, som derefter sælges.

I screeningsskemaet, der danner grundlag for Ikast Brande Kommunes screeningsafgørelse, fremgår det af projektbeskrivelsen og om projektets karakteristika, at arealet skal anvendes til boliger og som grønt areal. I tilknytning hertil er det anført, at områdets anvendelse til boligformål er screenet for krav om miljøvurdering i forbindelse med udarbejdelse af plangrundlaget, hvorfor den nærværende screening kun vedrører rydning af skov. Muligheden for at arealet kan udnyttes til boligformål er derfor ikke nærmere vurderet i screeningen af projektet. Yderligere fremgår det om kumulative forhold, at der forventes ingen kumulativ effekt ved lignende projekter i området.

Af screeningsafgørelsen fremgår det, at rydningen af skovarealet er foretaget med henblik på, at området på sigt kan udnyttes til boligområde, og at der er udarbejdet en lokalplan og et kommuneplantillæg for området, der udlægger det til boligformål.

Afgørelsen indeholder også et afsnit om Natura 2000 og Bilag IV-arter. I forhold til bilag IV-arter har Ikast Brande Kommune vurderet, at det ikke kan udelukkes at få af de løvtræer, som er fældet, har fungeret som yngle- og rasteområde for flagermus. Kommunen har dog vurderet, at der i nærområdet er flere større træbevoksede områder med træer i varierende aldre og artsammensætning, der kan udnyttes som alternativer for flagermus, og at områdets samlede værdi som yngle- og rasteområde for flagermus derfor er opretholdt efter fældning af skovstykket.

Ikast-Brande Kommune har i afgørelsen lagt til grund, at skovrydning på mat.nr. 5r Brandlund By, Brande er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 1, litra b om nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse. Kommunen har dernæst

ved screeningen vurderet, at træfældningen, hverken på grund af dets art, dimension eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

3. Klagens indhold

Klager har anført, at projektet er miljøvurderingspligtigt, og at screeningen er lavet på et ikke tilstrækkeligt oplyst grundlag, samt at der ikke er lavet en tilstrækkelig kumulativ vurdering i forhold til påvirkningen fra den lokalplan, som udløser fældningen af skoven.

Klager har fremhævet, at skovstykkets træer er blevet fældet inden byggeherre havde ansøgt om projektet og dermed inden afgørelsestidspunktet. Klager har påpeget, at byggeherre overtog ejendommen, hvor skovområdet lå den 1. februar 2021, og i perioden fra den 1.- 4. februar 2021 fældede hele skovstykket i syd bestående af 12.000 kvadratmeter skov og levende hegn i fuld udstrækning

Dernæst har klager påpeget, at Ikast-Brande Kommune den 11. februar, efter modtagelse af klager over fældningen, bad byggeherre om at udfylde og underskrive et ansøgningsskema. Klager bemærker, at kommunen således på det tidspunkt må have vurderet, at fældningen skulle sagsbehandles med henblik på en stillingtagen. Skemaet blev modtaget retur hos kommunen den 15. februar, og kommunens naturafdelingen skrev den 16. februar til byggeherren, at sagen ville behandles så hurtigt som muligt, hvilket står i kontrast til, at kommunen først den 7. maj 2021 traf afgørelse om skovrydningen. Klager har hertil bemærket, at kommunen ifølge klager ikke har kunnet give tilladelse til fældningen, idet der ved fældningen er sket væsentlig overtrædelse af miljøvurderingslovens § 16.

Desuden har klager anført, at fældningen er sket inden træerne var korrekt undersøgt af fagfolk for egnethed for bilag IV-arten flagermus. Klager bemærker i den forbindelse, at det ikke er en acceptabel begrundelse, at byggeherre subjektivt har vurderet, at træerne ikke kunne være levested for flagermus. Klager påpeger, at den forudgående vurdering fra kommunen beskrev, at der var flere træer, der kunne være egnede som yngle- og rasteområde, og at der ikke måtte fjernes træer før området var vurderet. Efterfølgende er det desuden vurderet af en ekspert, at det ikke kan udelukkes, at træerne kunne anvendes som rasteområde. Klager henviser til habitatbeskyttelsen af bilag IV-arter, herunder at der ikke må fjernes egnede yngle eller rastområder, og såfremt dette sker, skal det modsvares af tilsvarende forbedringer i det økologiske netværk. Klager påpeger, at screeningen bør foretages ud fra, at fældningen ikke er sket, og det ikke skal kunne betale sig, at udføre en fjernelse af yngle- eller rastområder, så det derved er lettere at få tilladelse fordi indgrebet allerede er foretaget. Desuden henviser klager til, at det af Miljøstyrelsens udkast til den ny VVM-vejledning[6] fremgår, at tilstedeværelse af bilag IV-arter vil føre til miljøvurderingspligt i det omfang anlægsprojektet antages at kunne forstyrre bilag IV-arter væsentligt.

Endvidere har klager bemærket, at der er fældet væsentlige flere træer end der er beskrevet i screeningen. Træer i og omkring den eksisterende have og læbeplantning mellem skoven og de eksisterende landbrugsbygninger er også fjernet. Desuden anfører klager, at screeningen ikke er foretaget i kumulation med påvirkningen fra lokalplanen, hvor der også skal fældes ældre træer og fjernes ældre bygninger, der desuden med stor sandsynlighed også kan rumme flagermus. Den samlede påvirkning er således større end angivet ved screeningen for skovrydning. Klager finder, at det ud fra de indledende undersøgelser ikke kan udelukkes, at dele af skoven har fungeret som rasteområde for flagermus, og at den samlede kumulative påvirkning fra både fældningen af skoven og resten af lokalplanen, som udløser

skovfældningen, gør at en screening ikke må anses som værende tilstrækkelig, da der ikke er redegjort tilstrækkeligt for, at flagermusene ikke forstyrres væsentligt, eller om der fjernes yngle eller rasteområder for flagermus. Det faktum at der ikke har været tilstrækkeligt med information til at kunne gennemføre screeningen uden forudgående feltundersøgelser taler også for, at det ikke var tilstrækkeligt med en screening, men at kommunen burde være kommet frem til at projektet skulle have været underlagt en egentlig miljøvurdering.

Yderligere har klager anført, at træfældningen vil få meget stor negativ indvirkning på den fredede Brandlund Hede, der er af væsentlig lokal og national interesse. Klager fremhæver i den forbindelse, at Brandlund Hede er karakteriseret ved at være et hedeområde, der er ugeneret af Brande By, desuagtet den meget tætte nærhed til byen. Rydningen af det konkrete skovareal gør heden sårbar i forhold til den naturoplevelse, der i dag findes i området. I forlængelse heraf henviser klager til, at skovområdets beplantning er den eneste reelle sikring imod at lokalplanområdet, hvor der kan opføres op til 110 boliger (enfamilieshuse og dobbelthuse), bliver synlig fra Brandlund Hede.

Endelig har klager bemærket, at Ikast-Brande Kommune ved screeningen har overdraget dele af undersøgelser og vurderingerne til bygherren, trods dennes økonomiske interesse i sagen.

4. Ikast-Brande Kommunes bemærkninger til klagen

Ikast-Brande Kommune har anført, at de omkringliggende skovarealer med mange ældre løvtræer, udgør et robust og tilstrækkeligt alternativ for de yngle- og rastetræer, der potentielt kan være fjernet i forbindelse med skovrydningen. Kommunen henviser desuden til, at der i den dengang vedtagne lokalplan for området nr. 398, Boligområde, Nordlundvej, Brande, var indført bestemmelser i § 8.8 og 8.9 om tilplantning med træer i området, og at dette på sigt vil styrke områdets økologiske funktion for flagermus, hvis der plantes løvtræer.

Videre konstaterer Ikast-Brande Kommune til klagepunktet om kumulation, og til at der er fældet flere træer end de screenede, at kommunen ved gennemgang af luftfoto fra 2021 kan se, at der er fjernet læhegn og træer omkring ejendommen på [adresse1]. I den forbindelse bemærker kommunen, at der ved udarbejdelsen af lokalplanen for området er foretaget en vurdering af påvirkning af bilag IV-arter inden for lokalplansområdet. Kommunen henviser til denne vurdering samt til artsfredningsbekendtgørelsen.

Endelig anfører kommunen, at det er korrekt, at anmeldelsen af skovrydning er indsendt i februar 2021, og at kommunen først har færdigbehandlet anmeldelsen i maj 2021, hvilket begrundes med travlhed i kommunens myndighedsgruppe. I øvrigt henviser kommune til screeningsafgørelsen og det dertilhørende screeningskema.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Miljø- og Fødevarerklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over. Det fremgår dog af forarbejderne til bestemmelsen, at nævnet har mulighed for og efter omstændighederne pligt til at inddrage andre forhold end det, der er klaget over, f.eks. spørgsmålet om overholdelse af gældende EU-ret eller grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger.

Det følger endvidere af § 11, stk. 2, i lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse til de væsentligste forhold.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle screeningsafgørelsens omfang.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ikke taget stilling til sagens øvrige klagepunkter, jf. herved § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet har dog fundet anledning til at anføre en række forhold, som førsteinstansen vil skulle tage i betragtning i forbindelse med en fornyet behandling af sagen, se nærmere i afsnit 3.3.

2. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

1. Indledende bemærkninger

Efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet behandle klager over screeningsafgørelser efter lovens § 21, for så vidt angår retlige spørgsmål, klager over § 25-tilladelser samt klager over tilsynsafgørelser efter § 46.

Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige regler og retsgrundsætninger om f.eks. saglige hensyn, lighed, proportionalitet, habilitet og krav til begrundelse og sagens oplysning.

Klager over retlige spørgsmål skal ses i modsætning til klager over skønsmæssige spørgsmål, som omfatter myndighedernes konkrete vurdering og afvejning af hensyn ved behandling af en sag om miljøvurdering af et konkret projekt. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dermed ikke tage stilling til, om en afgørelse er hensigtsmæssig eller rimelig i forhold til f.eks. omboendes interesser.

Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke i sig selv grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til grundlaget for beslutningerne og til procedurerne herfor.

2. Screeningsafgørelsens omfang

Miljøvurderingsloven gennemfører VVM-direktivet.[7] Direktivet viderefører Rådets direktiv 85/337/ EØF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet og inkorporerer senere ændringer hertil.

Det følger af miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, at projekter, der på grund af deres art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, ikke må påbegyndes, før myndigheden skriftligt har meddelt tilladelse til at påbegynde projektet efter en miljøvurdering af projektets indvirkning på miljøet.

Projekter omfattet af lovens bilag 1 er altid omfattet af kravet om tilladelse med tilhørende miljøvurdering, forinden de kan påbegyndes, jf. § 15, stk. 1, nr. 1.

Projekter omfattet af bilag 2, er omfattet af kravet om miljøvurdering og tilladelse, når myndigheden efter § 21 har truffet afgørelse (screeningsafgørelse) om, at det konkrete projekt må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 15, stk. 1, nr. 2.

Miljøvurderingslovens bilag 1 og 2 angiver udtømmende, hvilke projekter der er eller kan være omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse. Bilagspunkterne skal fortolkes bredt ud fra formålet med miljøvurdering. Et projekt kan være omfattet af flere bilagspunkter.

Det følger af miljøvurderingslovens § 21, stk. 1, at myndigheden på grundlag af bygherrens ansøgning skal foretage en vurdering af og træffe afgørelse om, hvorvidt et projekt omfattet af bilag 2 er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse. Ved vurderingen skal myndigheden tage hensyn til screeningskriterierne i miljøvurderingslovens bilag 6.

Grundlaget for en screening for miljøvurderingspligt af et projekt, som er omfattet af miljøvurderingsloven, er bygherrens ansøgning.[8]

I det aktuelle tilfælde omfatter det ansøgte projekt rydning af 1,2 ha skov på [matr.nr.1] i Ikast-Brande Kommune, så der kan udstykkes boliger på matrikelnummeret.

Projektet beskrives på samme måde i Ikast-Brande Kommunes screeningsafgørelse, som et projekt der omhandler skovrydning for anvendelse til boligområde, hvor det endvidere lægges til grund, at projektet er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 1, litra b om nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse.

Af screeningskemaet og screeningsafgørelsen fremgår det, at screeningen alene omfatter rydning af skov, og således ikke den resterende del af projektet i form af opførelse af boliger.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet forstår det således, at Ikast-Brande Kommune har den opfattelse, at der alene skal foretages en isoleret screening af den del af projektet, der vedrører skovrydning.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder i modsætning til Ikast-Brande Kommune, at screeningsafgørelsen efter miljøvurderingslovens § 21 også skal inddrage den del af projektet, der vedrører opførelsen af boliger.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet lægger herved vægt på, at myndigheden ved sin afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 skal tage hensyn til screeningskriterierne i lovens bilag 6.

Et af screeningskriterierne vedrører projektets karakteristika, som efter bilag 6, pkt. 1, litra a, blandt andet skal ansues i forhold til "hele" projektets dimensioner og udformning.

EU-Kommissionen har i en fortolkningsnote[9] til VVM-direktivet ligeledes lagt til grund, at tilknyttede anlægsarbejder, der udgør en integreret del af et hovedprojekt, først må godkendes, når der har været gennemført en VVM-proces for det samlede projekt.

Screeningsafgørelsen skal efter Miljø- og Fødevarerklagenævnet opfattelse således baseres på bygherrens anmeldelse og det samlede projekt.

I det aktuelle tilfælde må Miljø- og Fødevarerklagenævnet efter det oplyste i ansøgningen og screeningsafgørelsen lægge til grund, at hele det

anmeldte projekt, herunder skovrydning og opførelse af boliger, udgør et integreret projekt i VVM-reglernes forstand, men at screeningen alene er foretaget for den del af projektet, der handler om skovrydningen.

I forhold til Ikast-Brande Kommunes henvisning til, at anvendelsen til boligområde er vurderet i forbindelse med screening for miljøvurdering af det plangrundlag, der muliggør projektet, bemærker Miljø- og Fødevarerklagenævnet, at det fremgår af miljøvurderingslovens § 6, at en miljøvurdering af planer og programmer, der gennemføres efter reglerne i lovens afsnit II, ikke træder i stedet for den vurdering, der skal foretages efter lovens afsnit III om miljøvurdering m.v. af konkrete projekter.

Bestemmelsen gengiver forbuddet i direktiv 2001/42[10] artikel 11, stk. 1, hvorefter en miljøvurdering efter en plan eller et program ikke kan erstatte en miljøvurdering af et projekt.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder på den baggrund, at Ikast-Brande Kommunes screeningsafgørelse bygger på en retsvildfarelse, idet kommunen fejlagtigt har lagt til grund, at screeningsafgørelsen ikke skal omfatte de øvrige dele af projektet, selvom disse sammen med rydning af skov på [matr.nr.1] må forstås at udgøre en integreret del af det samlede projekt i VVM-reglernes forstand. Afgørelsen lider derfor af en væsentlig retlig mangel.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets øvrige bemærkninger

Miljø- og Fødevarerklagenævnet konstaterer, at det fremgår af Ikast-Brande Kommunes screeningsafgørelse, at det ikke kan udelukkes at få af de løvtræer, som er fældet, har fungeret som yngle- og rasteområde for flagermus. Det er på den baggrund Miljø- og Fødevarerklagenævnets opfattelse, at det konkrete projekt forudsætter fastsættelse af afværgeforanstaltninger. Nævnet henviser til, at det følger af EU-Kommissionens vejledning, at iværksættelse af afværgeforanstaltninger skal sikre, at yngle- eller rasteområdet mindst bevarer den samme størrelse og bevarer den samme (eller bedre) kvalitet for den pågældende art.[11]

I tilfælde, hvor afværgeforanstaltninger er påkrævede, skal der fastsættes klare vilkår herom. En screeningsafgørelse er ikke en tilladelse, og der kan derfor ikke stilles vilkår til projektet heri. Stilles der vilkår i en screeningsafgørelse, forskydes grænsen for, hvornår det konkrete projekt kan have en væsentlig indvirkning på miljøet. Viser der sig et behov for at stille vilkår i den konkrete screeningsafgørelse med henblik på at holde det konkrete projekt under grænsen for væsentlig indvirkning på miljøet, vil der i stedet skulle træffes afgørelse om miljøvurderingspligt. Efter nævnets opfattelse er projektet således omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse.

4. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver Ikast-Brande Kommunes afgørelse af 7. maj 2021 om at rydning af skov på [matr.nr.1] [matr.nr.1] ikke er omfattet af krav om miljøvurdering og § 25-tilladelse, og hjemviser sagen til fornyet behandling.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevarerklagenævnet mv.

[4] Planklagenævnets sagsnr. 21/07353 og 21/07354

[5] Planklagenævnets sagsnr. 21/14395 og 22/06995

[6] Miljøstyrelsens udkast til vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[7] Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), betragtning 8 og 9.

[8] Miljøstyrelsens udkast til vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM): Konkret projektet afsnit 4.5.2.1 og 4.5.3

[9] EU-Kommissionens note af 5. marts 2012 (Interpretation line suggested by the Commission as regards the application of Directive 85/337/EEC to associated/ancillary works).

[10] Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2001/42 af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planers og programmers indvirkning på miljøet, som er implementeret i dansk ret ved miljøvurderingsloven

[11] Vejledning om streng beskyttelse af dyrarter af fællesskabsbetydning i henhold til Habitatdirektivet, Kommissionens meddelelse af 12. oktober 2021, C (2021) 7301 (herefter EU-Kommissionens vejledning), pkt. 2.68.

Sag:

21/07818

Dato:

6. juli 2023.

Emner:

Miljøvurdering af ...

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)

Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>)